

Klager

Psykolog

NORSK
PSYKOLOG
FORENING

Oslo, 31.05.2021
FER-sak: 10/21K

FAGETISK KLAGESAK - KONKLUSJON

Klager:

Innklaget psykolog:

Fagetisk råd, Norsk psykologforening (FER) mottok klagen datert 02.02.21, og besluttet i møte 22.02.21 å åpne saken for behandling. Saken ble sluttbehandlet 31.05.21. Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer.

Den fagetiske klageprosessen har som sitt viktigste formål å bidra til at den innklagede psykologen kan foreta en fagetisk refleksjon over de punktene som FER påpeker i psykologens arbeid og eventuelt endre sin praksis slik at denne er i overensstemmelse med *Etiske prinsipper for nordiske psykologer, EPNP*. Det er ønskelig at denne prosessen kan vise at klager er respektert.

VEDTAK:

5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

BAKGRUNN FOR KLAGEN:

Psykologen var sakkyndig i en foreldretvistsak, hvor klager er far til barna. Klager (far) mener psykologen har håndtert sin rolle i saken på en svært uheldig måte, som har fått alvorlige konsekvenser for ham og barna.

De sentrale klagepunktene, slik FER oppsummerte dem, var:

1. Slik klager opplever det, har psykologen vært uærlig og lurt klager til å levere en rapport om egen diagnose. Psykologen skal ha formidlet at hun bare ønsket å lese denne, men brukte den i stedet som en del av sin rapport.

2. I henhold til klager, har psykologen skjult, "med ond vilje", informasjon om mors personlighetsproblematikk og utelatt å vurdere hvordan dette påvirker hennes omsorgsevne.
3. Klager opplevde det slik at psykologen kjeftet på ham, fremstod som overlegen og med ønske om å ydmyke klager.
4. Etter klagers oppfatning var det avtalt at psykologen skulle observere klager i samspill med barna, noe hun ikke gjennomførte.
5. I henhold til klager, lyver psykologen i sine rapporter om barn som tilhører familier med utenlandske navn.

FER besluttet å åpne saken for behandling på klagepunkt 1-4, og ba om psykologens fagetiske refleksjon med henvisning til EPNP, underpunkt «Respekt», «Ansvar», og «Integritet».

I saken har FER mottatt psykologens redegjørelse. Klager har også gitt sitt tilsvarende til redegjørelsen med den sakkyndige rapporten som vedlegg, kopi av klage på vedtak i separasjonssak, oppdatering av sønnens situasjon på skolen, og bilde av SMS-utveksling mellom familiemedlemmer.

FERs OPPSUMMERING OG VURDERING:

Med utgangspunkt i klagepunktene som ble åpnet for behandling, har FER gjort følgende oppsummering og vurdering:

- i) **Klagepunkt 1** «Slik klager opplever det, har psykologen vært uærlig og lurt klager til å levere en rapport om egen diagnose. Psykologen skal ha formidlet at hun bare ønsket å lese denne, men brukte den i stedet som en del av sin rapport.»

FER ønsket at psykologen redegjorde for og reflekterte rundt klagers opplevelse av å bli lurt.

Relevante underpunkt i EPNP:

1.1 Respekt for personens rettigheter og verdighet

Psykologen viser respekt for og arbeider for å fremme utviklingen av hvert menneskes rettigheter, verdighet og integritet. Han/hun respekterer individets rett til privatliv, konfidensialitet, selvbestemmelse og autonomi, i samsvar med psykologens øvrige profesjonelle forpliktelser og med loven.

Respekt

Psykologen viser respekt for individets grunnleggende rettigheter, verdighet og integritet, og tilstreber å unngå at hans/hennes kunnskap anvendes på en måte som krenker, utnytter eller undertrykker individer. (...)

Psykologen er oppmerksom på individuelle, rollemessige og kulturelle ulikheter basert på funksjonsnivå, kjønn, seksuell orientering, etnisk og nasjonal opprinnelse og tilhørighet, alder, religion, språk og sosioøkonomisk status, og på de begrensningene som ligger i egne kulturelle, klassemessige og kjønnsmessige forutsetninger.

Konfidensialitet og taushetsplikt

Psykologen respekterer individets rett til konfidensialitet gjennom å iakttas taushet om det som han/hun får rede på om klienter og andre under utøvelsen av yrket. Unntak fra taushetsplikten gjøres dersom det foreligger åpenbar fare for klienten eller andre. Psykologen kan også i henhold til loven være forpliktet til å gi fra seg opplysninger, og informerer derfor klienten om de begrensningene i taushetsplikten som følger av loven

Informert samtykke og valgfrihet

Psykologen gjør informert samtykke mulig gjennom å informere klienten om planlagte tiltak, og drøfter kontinuerlig sine handlinger og de sannsynlige følgene av disse, slik at klienten har et grunnlag for å velge om han/hun vil delta eller ikke.(...)

- a. **Psykologens redegjørelse:** Psykologen kjenner seg ikke igjen i klagers beskrivelse. Psykologen fremholder at klager har fått informasjon om hvordan denne type dokumenter vil bli brukt, og at klager har samtykket til innhenting av komparentopplysninger. Dette er også dokumentert i psykologens rapport.
- b. **Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse:** Klager fremholder at psykologens motiv i saken har vært å tjene penger og delta i en «karakter-drap-kampanje». Klager fastholder at psykologen har løyet om hvordan dokumentet skulle brukes.

FERs vurdering: Det er uheldig om klager opplever å ha bli løyet til, og misforståelser kan oppstå i kommunikasjon i situasjoner som kan oppleves som belastende og ukjente. I dette tilfellet er det imidlertid ikke grunnlag for å kunne konkludere med at psykologen burde ha håndtert dette på en annen måte. Det at klager antyder at psykologen skulle ha kledd seg upassende med ønske om å forføre klager for å få tak i rapporten, ser FER som en alvorlig anklage, men lite sannsynlig i lys av prosessen slik den er beskrevet og dokumentert. FER finner ikke grunnlag for at det på dette klagepunktet er handlet i strid med de fagetsiske prinsippene.

- ii) **Klagepunkt 2** «I henhold til klager, har psykologen skjult, “med ond vilje”, informasjon om mors personlighetsproblematikk og utelatt å vurdere hvordan dette påvirker hennes omsorgsevne».

FER tar ikke stilling til eller gjør vurderinger av psykologers faglige arbeid. Det var likevel ønskelig at psykologen redegjorde for hvordan psykologen har valgt ut og vektlagt informasjon, og balansen i denne.

Relevante underpunkt i EPNP:

II.3 Ansvar

Psykologen er oppmerksom på det profesjonelle og vitenskapelige ansvaret han/hun har overfor sine klienter og overfor den organisasjon og det samfunn som han/hun lever og arbeider i.

Psykologen unngår å gjøre skade og er ansvarlig for sine handlinger. Han/hun forsikrer seg så langt det er mulig om at hans/hennes tjenester ikke misbrukes.

- a. **Psykologens redegjørelse:** I sin redegjørelse beskriver psykologen at hun var tydelig i sin rapport på hva som kunne påvirke mors omsorgsevne.
- b. **Klagers kommentarer til psykologens redegjørelse:** Klager hevder at psykologen ikke ønsker å svare ærlig på dette spørsmålet, grunnet frykt for erstatningskrav og for at hennes troverdighet vil bli skadet, eller at hun «var borte fra skolen da de andre fikk opplæring om narsissistisk personlighetsforstyrrelse».

FERs vurdering: FER har lest gjennom den sakkyndige rapporten. FER finner at psykologen har svart på mandatet og at rapporten er balansert i sin beskrivelse og vurdering av foreldrenes omsorgskompetanse. Ut fra psykologens redegjørelse, og informasjon fra klagers tilsvare, er det ikke grunnlag for å konkludere med at psykologen har handlet i strid med EPNP på dette punktet.

- iii) **Klagepunkt 3** «Klager opplevde det slik at psykologen kjefte på ham, fremstod som overlegen og med ønske om å ydmyke klager.»

FER ønsket at psykologen reflekterte rundt klagers opplevelse av å bli møtt med kjefte og en overlegen, ydmykende holdning.

Relevante underpunkt i EPNP:

I.1 Respekt for personens rettigheter og verdighet

Psykologen viser respekt for og arbeider for å fremme utviklingen av hvert menneskes rettigheter, verdighet og integritet.(...)

Respekt

Psykologen viser respekt for individets grunnleggende rettigheter, verdighet og integritet, og tilstreber å unngå at hans/hennes kunnskap anvendes på en måte som krenker, utnytter eller undertrykker individer. (...)

Psykologen er oppmerksom på individuelle, rollemessige og kulturelle ulikheter basert på funksjonsnivå, kjønn, seksuell orientering, etnisk og nasjonal opprinnelse og tilhørighet, alder, religion, språk og sosioøkonomisk status, og på de begrensningene som ligger i egne kulturelle, klassemessige og kjønnsmessige forutsetninger.

- a. Psykologens redegjørelse:** Psykologen redegjør for at hun er svært bevisst på å opptre tydelig, at hun gjennomgår mandatet med partene, opplyser om begrensninger i taushetsplikten og informerer om saksgang. Hun kjenner seg ikke igjen i å ha opptrådt på en ydmykende eller kritikkverdig måte. Samtidig formidler psykologen at hun skal ha mottatt flere SMS, mobilsvar og meldinger via digipost, som oppleves som ren sjikane, blant annet anklager om at psykologen har fremvist en seksualisert atferd, og trusler om politianmeldelse.
- b. Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse:** Klager formidler at han opplevde at psykologen hadde en arrogant, overlegen holdning hele tiden, ville tvinge klager til å føles seg liten og ubrukelig grunnet hans Asperger-diagnose, og ikke respekterte klagers følelser og lengsel etter barna.

FERs vurdering: FER finner ikke grunnlag for å konkludere med at psykologen har handlet i strid med EPNP på dette punktet. Vurderingen styrkes av å lese psykologens rapport, som fremstår som ryddig når det gjelder rammer for oppdraget. Psykologen formidler i sin redegjørelse at hun selv er utsatt for kritikkverdig atferd og tilnærmelser fra klager, noe som underbygges av klagers tilsvare.

- iv) **Klagepunkt 4** «Etter klagers oppfatning var det avtalt at psykologen skulle observere klager i samspill med barna, noe hun ikke gjennomførte.»

FER ønsket at psykologen redegjorde for og reflekterte rundt klagers opplevelse av at en avtale ikke ble fulgt opp.

Relevante underpunkt i EPNP:

II.4 Integritet

(...) psykologen opptrer ærlig, upartisk og respektfullt overfor relevante involverte parter. (...)

Redelighet og tydelighet

(...) Når psykologen uttaler seg i egenskap av psykolog, tilstrebes saklighet og nøyaktighet. Psykologen informerer om psykologisk yrkesutøvelse på en slik måte at misoppfatningen eller skade for fag eller yrke unngås. (...)

- a. **Psykologens redegjørelse:** I sin redegjørelse formidler psykologen at barna ikke ønsket samvær med far, og at det derfor ikke var tilrådelig å tvinge barna mot deres vilje.
- b. **Klagers kommentar til psykologens redegjørelse:** Klager fremholder at psykologen har latt seg bruke som en del av mors agenda om å holde ham borte fra barna. Videre hevder klager at psykologen «hater» datteren og «egentlig vil ødelegge for henne».

FERs vurdering: Psykologens vurderinger kommer tydelig frem i rapporten. FER ser ikke grunnlag for brudd på EPNP på dette punktet.

FERs KONKLUSJON:

På bakgrunn av tilsendte redegjørelser og dokumentasjon, finner FER ikke grunnlag for at psykologen har handlet i strid med EPNP på noen av de 4 klagepunktene.

Vedtak: *5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.*

Vedtaket fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Maria Løvvik Norheim, leder

for leder, Ingvild Aubert, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Håkon Kongsrud Skard